

RECUPERACIÓ CULTURA CLASSICA 3r d'ESO

(cal fer aquest treball, no hi ha examen, i entregar-lo el dilluns 5 de setembre a les 15 h.)

1. Llegeix el següent text i fes un resum de les característiques de les classes socials de l'antiga Grècia. Comenta al final les semblances i les diferències.

LA SOCIETAT GREGA

SOCIETAT ESPARTANA: La societat espartana està caracteritzada per la seva rigidesa. En tot el territori esparta la societat estava dividida en tres categories:

- Els iguals: Els ciutadans, cridats els iguals, tenien plens drets i sempre van constituir una minoria privilegiada dins de la població. Eren els propietaris de les terres. Participaven dels òrgans de govern i integraven l'exèrcit. Encara que teòricament tots tenien els mateixos béns i drets, en la realitat una minoria posseïa les majors riqueses i exercia el poder polític.

- Els periecs: Eren una part de l'antiga població conquistada pels espartans, i els cridaven així perquè vivien, en general, fora de la ciutat, als voltants (peri, en grec, significa al voltant). Conservaven la seva llibertat personal i la seva pròpia organització comunitària, però no podien participar de l'exèrcit (excepte excepcions). Realitzaven les activitats comercials i les produccions artesanals i proveïen a totes les necessitats dels espartans. També havien de pagar impostos a l'Estat.

- Els il·lotes: Estaven reduïts a un estat de semiesclavitud. Eren assignats a les terres dels espartans, treballaven en elles i rebien una petita part del producte. En l'antiguitat, quan s'esclavitzava als habitants d'una regió, en general els hi venia o els hi dispersava. Els espartans, en canvi, havien decidit conservar-los, dominats però a les seves terres d'origen. Les conseqüències d'aquesta decisió van ser les constants regirades de il·lotes que els espartans van haver de sufocar. Aquesta situació de constant amenaça explica per què els ciutadans de Esparta rebien entrenament militar des de la infància.

Els espartans eren educats per formar part de l'exèrcit. Els nens amb bona salut eren lliurats a la mare, però els discapacitats eren llançats a un barranc. Als set anys, nens i nenes iniciaven el seu ensinistrament físic a càrrec de l'Estat mitjançant carreres, salts, maneig de les armes o llançament de javelina.

La música formava part de l'ensinistrament ja que consideraven que els exèrcits entonant una cançó marcial espantaven a l'enemic. Les adolescents abandonaven l'ensinistrament per ser educades com a mares de soldats. Durant tretze anys els nois es preparaven, havent de viure una temporada en solitari en el camp i matar almenys a un il·lota. Entre els 20 i 30 anys s'integraven en l'exèrcit on continuaven el seu perfeccionament militar. Als 30 anys aconseguien l'edat adulta i passaven a exercir càrrecs públics fins als 60. Els ciutadans espartans es regien per una constitució en la qual es reflecteixen les institucions que formen el poder en la polis.

SOCIETAT ATENESA: La societat atenesa de l'època clàssica ve determinada per la divisió entre homes lliures i esclaus, malgrat el sistema democràtic vigent. La població d'Atenes estava composta per homes que tenien tres diferents condicions legals:

- Els ciutadans: En una població de 250.000 habitants, alguns historiadors han calculat en 40.000 el nombre de ciutadans, inclosos les esposes i els fills, que no tenien representació política. Els ciutadans eren els únics habitants que tenien dret a adquirir una finca i posseir terres en la regió d'Atenes. Encara que entre ells hi havia un grup important d'homes rics, la majoria eren petits i mitjans propietaris de terres.

- Els metecs: Era un grup molt actiu constituït per homes lliures, estrangers, grecs nascuts en altres polis i no grecs. Es dedicaven al comerç i a les artesanies. Era molt difícil que poguessin accedir a la propietat de la terra, i vivien sobretot prop dels ports i a Atenes. Durant el segle V a. de C. el seu nombre va ser superior als 70.000, incloses les seves famílies. Eren els grans importadors d'aliments i productes manufacturats i els amos dels principals tallers. També hi havia metecs dedicats a les professions liberals o a activitats intel·lectuals. Havien de pagar impostos, que encara que no eren molt elevats, marcaven la seva condició d'inferioritat respecte dels ciutadans. No podien votar ni participar en cap de les institucions de l'Estat.

- Els esclaus: El grup més nombrós era el dels esclaus. Es creu que el seu nombre superava els 140.000 en aquest període. Mancaven de tots els drets polítics: eren propietat dels seus amos. Tampoc participaven de les guerres. Podien comprar la seva llibertat amb el seu treball i passar a la categoria de metecs, encara que aquesta situació no era comuna. La majoria dels esclaus no eren grecs, i havien estat comprats pels ciutadans.

2. Llegeix el següents textos i explica de cada un quina és la seva idea principal.

A. Només sé que no sé res. (I això em fa més savi que els que encara no ho han descobert) Sòcrates s. V aC.

B. No pots banyar-te dues vegades al mateix riu. Heràclit s. V aC.

C. La virtut consisteix (actuar d'acord amb) en un punt mig entre dos extrems dolents, l'un per excés i l'altre per defecte. Aristòtil s. IV aC.

3. Explicar dues obres d'art: el temple de la Concòrdia a Agrigent (Sicília) i el trofeu dels Alps d'August. L'explicació ha de ha de contenir:

a. Imatges de l'obra (i en cas d'arquitectura també poden ser dibuixos, plànols o reconstruccions)

b. Indicació del lloc on es troba, l'artista que l'ha creat, el material i la tècnica que va fer servir per realitzar-la.

c. Elements més destacats de l'obra: per a què servia o qui o què hi ha representat, aspectes originals...

d. A quina època pertany i/o de quin estil és.